

KINNITATUD
Direktori 13.11.2024
käskkirjaga nr. 1-2/18

Hiiu Kooli hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted ja tugiteenuste rakendamise kord

1. ÜLDPÕHIMÕTTED

- 1.1. Kool lähtub õpilase arengu toetamisel põhikooli- ja gümnaasiumiseadusest, põhikooli riiklikust õppekavast, tugispetsialistide teenuse kirjelduse ja teenuse rakendamise korrast ning kaasava hariduse põhimõtetest.
- 1.2. Tulenevalt õpilase individuaalsetest vajadusest tagatakse õpilasele võimetekohane õpe ja vajalik tugi õpetajate, tugispetsialistide ja majaväliste spetsialistide koostöös.
- 1.3. Haridusliku erivajadustega õpilane on õpilane, kelle andekus, õpiraskused, tervises seisund, puue, käitumis- ja tundeeluhäired, pikemaajaline õpest eemalviibimine või kooli õppekeele ebapiisav valdamine toob kaasa vajaduse teha muudatusi või kohandusi õppe sisus, õppeprotsessis, õppe kestuses, õppekoormuses, õppekeskkonnas, taotletavates õpitulemustes või õpetaja töökavas.
- 1.4. Koostööd toe vajaduse hindamiseks ja tugiteenuste korraldamiseks koordineerib Hiiu Kooli HEV-koordineerija.

2. ÕPILASE ARENGU TOETAMINE KOOLIS

- 2.1. Õpetajad jälgivad õpilase arengut, käitumist ja hoolsust ning tagasisidestavad (hinded, märkamised) õppeinfosüsteemi (eKool) vahendusel.
- 2.2. Saavutatud õpitulemused on aluseks õppe edasiseks kavandamiseks.
- 2.3. Õpilasel on õigus saada täiendavat konsultatsiooni aineõpetajalt (vastavalt aineõpetajate konsultatsioonide ajakavale).
- 2.4. Õpetajad kohandavad vajaduse korral õpet ainetunnis õpilase individuaalsete vajaduste ja võimete järgi.
- 2.5. Õpetaja nõustab vajaduse korral õpilase vanemat õpilase arengu toetamises ja koduses õppimises.
- 2.6. Õpilase arengu toetamiseks viib klassijuhataja läbi vähemalt üks kord õppeaastas arenguevestluse vanema/vanemate ja õpilasega, mille põhjal lepatakse kokku edasised õppe- ja arengueesmärgid.
- 2.7. Vanem kaasatakse koostöösse kooliga.
- 2.8. Õpilase arengu toetamiseks korraldab kool vajadusel last ümbritseva tugivõrgustiku kohtumisi, ümarlaudu.

3. TUGISPETSIALISTIDE TEENUSE KIRJELDUS

- 3.1. Õpilasele tagatakse tasuta koolis töötavate tugispetsialistide teenuse kättesaadavus.
- 3.2. Tugispetsialistide teenus on õpilase arengut, võimetekohast õppimist ja sotsiaalseid oskuseid toetav eripedagoogi, psühholoogi, logopeedi ja sotsiaalpedagoogi teenus. Kui koolil puudub eelpool nimetatud tugispetsialist, on vanemal võimalus tasuta teenuse saamiseks pöörduda Tallinna Õppenõustamiskeskuse poole.
- 3.3. Tugispetsialist teeb koostööd õpetajate ja teiste tugispetsialistidega õpilase toetusvajaduse väljaselgitamiseks ning hindab õpilase arengut ja toimetulekut õpikeskkonnas eriala kompetentsist lähtuvalt.
- 3.4. Tugispetsialist nõustab ja toetab õpetajat järgmiselt:
  - 3.4.1. õpilase õppe- ja arendustegevuse planeerimisel ning läbiviimisel;
  - 3.4.2. õpilasele sobiva õppemetoodika ja õppevormi leidmisel;

- 3.4.3. õpilasele sobilike õppematerjalide, abivahendite valimisel ja kohandamisel;
  - 3.4.4. individuaalse õppekava koostamisel.
  - 3.5. Tugispetsialist toetab ja suunab õpilast järgmiselt:
    - 3.5.1. esile kerkinud probleemide lahendamisel;
    - 3.5.2. kavandab ja viib läbi õpilase erivajadusest tulenevalt sekkumisi ning õpilase arengut, toimetulekut ja sotsiaalset tegevusvõimet toetavaid tegevusi (individuaalselt või rühmas);
    - 3.5.3. hindab rakendatud meetmete tulemuslikkust.
  - 3.6. Tugispetsialist teeb vajadusel koostööd meditsiini-, rehabilitatsiooni-, sotsiaalvaldkonna jm spetsialistidega õpilasele vajaliku toe pakkumiseks.
- 4. ÕPILASELE VAJALIKU TOE VÄLJASELGITAMINE JA TUGIMEETMETE VALIK JA RAKENDAMINE**
- 4.1. Kui õpilasel ilmneb vajadus saada tuge, teavitatakse sellest vanemat ning kool korraldab õpilase pedagoogilis - psühholoogilise hindamise. Vajadusel tehakse vanemale ettepanek pöörduda kooliväliste spetsialistide poole lisauuringute eesmärgil.
  - 4.2. Lisatuge vajava õpilase tõhusamaks toetamiseks toimuvad regulaarsed koosolekud, milles osalevad tugimeeskonna liikmed ja juhtkond.
  - 4.3. Õpetajate tähelepanekud, hindamise, testimise ja uuringute tulemused, tugispetsialistide ja/või koolivälise nõustamismeeskonna antud soovitusel kantakse õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardile, mis asub õppeinfosüsteemis (eKool).
  - 4.4. HEV-koordineerija teeb ettepaneku vanemale, õpetajale, tugispetsialistile ja kooli juhtkonnale koolis pakutavate õpilase arengut toetavate meetmete rakendamiseks ja kooskõlastab kooli finantsilised võimalused.
  - 4.5. Tugimeetme valikul arvestatakse õpilase vanust, vajadusi, individuaalseid eeldusi ja võimeid, samuti lahendamist vajava probleemi eripära.
  - 4.6. Lähtuvalt erivajadusest saab kool rakendada üldist tuge ja nõustamismeeskonna soovitusel ning lapsevanema nõusolekul tõhustatud või erituge.
- 5. ÜLDINE TUGI**
- 5.1. Üldist tuge pakutakse õpilasele, kellel tekib takistus koolikohustuse täitmisel või mahajäämus õpitulemuste saavutamisel tulenevalt vähesest koolivalmidusest, kirjutamis-, lugemis-, arvutamiskõhast, ebapiisavast õppekeele valdamisest või ajutisest õpiraskusest, mis võib olla tingitud tervislikust seisundist, psüühilisest või sotsiaalmajanduslikust taustast.
  - 5.2. Üldist tuge pakutakse ka õpilasele, kes tulenevalt kõrgematest vaimsetest võimetest, eriandekusest, tugevast motivatsioonist vajab erisusi õppekorralduses.
  - 5.3. Üldine tugi õpiväljundite saavutamiseks on järgmine:
    - 5.3.1. õpetajapoolne lapse vajadustest lähtuv individuaalne tugi ainetunnis ja/või konsultatsioonis;
    - 5.3.2. individuaalse õppekava rakendamine ühes või mitmes aines, kui on tekkinud vajadus teha muudatusi või kohandusi õppesisus, õppekoormuses, õppekorralduses ja õppekeskkonnas, millega ei kaasne nominaalse õppeaja muudatust, õpitulemuste vähendamist või asendamist (rakendatavad erisused ja kokkulepped vormistatakse õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardil)
    - 5.3.3. käitumise tugikava koostamine koostöös lapsevanema ja tugispetsialistiga, tugikava rakendamine;
    - 5.3.4. tugispetsialistide teenus;
    - 5.3.5. õpiabirühma vastuvõtmine (kinnitatakse direktori käskkirjaga);
    - 5.3.6. õpiabitundide korraldamine individuaalselt või rühmas;
    - 5.3.7. konkurssidele, ainevõistlustele jne suunamine ja ettevalmistamine;
    - 5.3.8. huvitegevuses osalemine ja nooremate juhendamine.

6. TÕHUSTATUD VÕI ERITUGI

- 6.1. Juhul kui kooli poolt pakutud lisatugi ei anna õpilase toetamisel piisavalt tulemusi, toimub kooliväline nõustamine ja erispetsialistide kaasamine õpilasele sobiva õppevormi leidmiseks ning rakendamiseks.
- 6.2. Tõhustatud või erituge rakendatakse juhul, kui kooliväline nõustamismeeskond on teinud vastava soovitusel.
- 6.3. Lapsevanema kirjaliku nõusoleku alusel saab kool EHIS - es juurdepääsu nõustamismeeskonna soovitusel.
- 6.4. Tõhustatud või erituge rakendatakse lapsevanema kirjaliku avalduse alusel.
- 6.5. Tõhustatud või erituge rakendatakse õpilasele, kes oma püsiva õpiraskuse, psüühika või käitumishäire või muu terviseseisundi tõttu vajab vähemalt üht järgmistest teenustest:
  - 6.5.1. pidevat tugispetsialisti/de teenust;
  - 6.5.2. individuaalset õppekava ühes, mitmes või kõikides ainetes;
  - 6.5.3. osaaajaga õpet individuaalselt või rühmas;
  - 6.5.4. õpet eriklassis;
  - 6.5.5. pidevat tugispetsialistide teenust lõimituna sotsiaal- või tervishoiuteenustega või mõlemaga;
  - 6.5.6. õppetööst vabastamist ühes või mitmes aines;
  - 6.5.7. õpitulemuste vähendamist või asendamist ühes või mitmes aines;
  - 6.5.8. tugiisiku tuge;
  - 6.5.9. abiõpetaja vm toetava personali tuge ainetundides ja /või tunnivälisel ajal koolimajas.

7. OSUTATUD TOE TULEMUSLIKKUSE HINDAMINE

- 7.1. Üldjuhul kahel korral aastas (jaanuaris ja juunis) hindab kooli HEV-koordineerija koostöös klassijuhataja, aineõpetajate ja teiste tugispetsialistidega soovitatud toe rakendamise mõju ning teeb ettepanekud edasiseks tegevuseks.
- 7.2. HEV-koordineerija esitab soovitused edasisteks tegevusteks: toe rakendamise lõpetamiseks, jätkamiseks samal või tõhustatud viisil; toetusmeetme vahetamiseks või lisamiseks; täiendavate uuringute teostamiseks; koolivälise nõustamismeeskonna poole pöördumiseks.
- 7.3. Õppeinfosüsteemis (eKool) asub õpilase individuaalse arengu jälgimise kaart, kuhu kantakse rakendatud teenused, tugi ja hinnang nende tulemuslikkuse kohta ning edasised soovitused. Kaardi avab HEV-koordineerija vanema kirjalikul nõusolekul ning selle täitmist õpetajate ja erinevate tugispetsialistide poolt koordineerib klassijuhataja koostöös HEV-koordineerijaga. Ligipääs kaardile ning selle erinevatele osadele on piiratud, sõltudes spetsialisti rollist.